

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2018 m. sausio 16 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2016/0106 (COD)

14092/1/17
REV 1 ADD 1 REV 2

CODEC 1762
FRONT 460
VISA 419
COMIX 745

PRANEŠIMAS DĖL „I/A“ PUNKTO

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), kurioje registruojami trečiųjų šalių piliečių, kertančių valstybių narių išorės sienas, atvykimo ir išvykimo bei atsisakymo leisti jiems atvykti duomenys, nustatomos priegios prie AIS teisėsaugos tikslais sąlygos ir iš dalies keičiama Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir reglamentai (EB) Nr. 767/2008 ir (ES) Nr. 1077/2011, projektas (pirmasis svarstymas) - Teisėkūros procedūra priimamo akto priėmimas = pareiškimai

Tarybos ir Komisijos pareiškimas

Taryba ir Komisija pabrėžia, kad svarbu kovos su tapatybės klastojimu, tikslaus tarptautinės apsaugos prašytojų tapatybės nustatymo ir prašytojų pareiškimų tikrinimo tikslu prieglobsčio institucijoms suteikti tiesioginę prieigą prie AIS saugomų trečiųjų šalių piliečių duomenų, nagrinėjant tarptautinės apsaugos prašymus ir nustatant už tokių prašymų nagrinėjimą atsakingą valstybę narę.

Dėl šios priežasties abi institucijos susitaria, jog atitinkamuose prieglobsčio dokumentų rinkinio aktuose ir galbūt kituose atitinkamuose teisės aktuose, visų pirma pasiūlyme dėl Prieglobsčio procedūrų reglamento ir Dublino reglamente, dėl kurių šiuo metu vyksta diskusijos Tarybos organuose, arba būsimoje teisėkūros iniciatyvoje dėl sąveikumo turėtų būti įrašyta teisinė nuostata, kad prieglobsčio institucijoms būtų užtikrinta tiesioginė prieiga prie AIS. Šiame kontekste turėtų būti atsižvelgta į Šengeno ir Dublino asocijuotųjų valstybių specifinę padėtį.

Komisijos pareiškimas

Reglamentas, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema, dera su Reglamente 693/2003¹ numatyta Kaliningrado tranzito sistema (dabartinė jos forma).

Komisija užtikrins, kad šie teisės aktai derėtų, jeigu ateityje Kaliningrado tranzito sistema būtų iš dalies pakeista.

Austrijos pareiškimas

Austrija vertina intensyvias pastangas, kurias dėjo pirmininkaujanti Estija, kad būtų pasiektas platus valstybių narių sutarimas šiuo svarbiu klausimu.

Tačiau teisėsaugos institucijos vis dar neturi pakankamai įgaliojimų naudotis duomenimis, kad nustatytų trečiųjų šalių piliečių, įvykdžiusių nusikalstamą veiką, ar apskritai kitų grupių asmenų tapatybes. Tikimasi, kad šią problemą galima išspręsti pasitelkus sąveikumą.

Vadovaujantis valstybių narių prieglobsčio srities valdžios institucijų veiksmingo bendradarbiavimo interesais, taip pat būtų buvę pageidautina, kad tos institucijos turėtų prieigą prie atvykimo ir išvykimo sistemos. Labai svarbu, kad tokias priemones, kaip AIS, kuriai sukurti prireikė daug laiko ir pasitelkta daug finansinių bei žmogiškųjų išteklių, būtų galima naudoti veiksmingai. Prieglobsčio institucijų prieiga prie AIS siekiant tiksliai nustatyti trečiųjų šalių piliečių tapatybę, proceso paspartinimo tikslais bei priverstiniam grąžinimui, būtų buvusi didelė AIS pridėtinė vertė.

¹ 2003 m. balandžio 14 d. Tarybos reglamentas (EB) 693/2003, nustatantis specialų supaprastinto tranzito dokumentą (STD), supaprastinto tranzito geležinkeliu dokumentą (STGD) ir iš dalies pakeičiantis Bendrąją konsulinę instrukciją ir Bendrąjį vadovą (OL L 99, 2003 4 17, p. 8).

Belgijos pareiškimas

Belgija visada pritarė bendro pobūdžio tikslui toliau plėtoti Sąjungos integruoto sienų valdymo strategiją, be kita ko, geriau išnaudoti šiuolaikines technologijas, siekiant tobulinti išorės sienų valdymą. Įsteigus atvykimo ir išvykimo sistemą, bus prisidėta didinant sienų kontrolės efektyvumą, nes bus palengvintas sienos kirtimas daugumai keliautojų ir tuo pačiu metu bus padidintas sienų saugumas.

Todėl palankiai vertiname susitarimą dėl pasiūlymo dėl reglamento, kuriuo sukuriamas atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), kurioje registruojami trečiųjų šalių piliečių, kertančių Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienas, atvykimo ir išvykimo bei atsisakymo leisti jiems atvykti duomenys, nustatomos prieigos prie AIS teisėsaugos tikslais sąlygos ir iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 767/2008 ir Reglamentas (ES) Nr. 1077/2011.

Atvykimo ir išvykimo sistemoje taip pat bus numatyta viena automatizuota skaičiuoklė, parodanti maksimalią leidžiamo buvimo valstybėse narėse, kurios naudoja AIS, trukmę. Tai labai pakeis iki šiol naudotą leidžiamo buvimo trukmės apskaičiavimo būdą. Dabartinėse Šengeno *acquis* nuostatose, kurios yra aktualios leidžiamos buvimo trukmės apskaičiavimui, pateikiama kitų nurodymų dėl būdo, kuriuo turėtų būti apskaičiuojama leidžiamo buvimo trukmė.

Kad būtų laikomasi suderinto požiūrio į leidžiamo buvimo trukmės apskaičiavimą, Belgija norėtų paraginti Europos Komisiją išnagrinėti visas susijusias Šengeno *acquis* nuostatas ir prireikus pasiūlyti pakeitimus. Tokiu būdu nuo to momento, kai atvykimo ir išvykimo sistema pradės veikti, gali būti užtikrinta darni ir aiški teisinė struktūra.

Slovėnijos pareiškimas

Slovėnijos Respublika visapusiškai remia pastangas stiprinti kontrolę prie ES išorės sienų, įskaitant atvykimo ir išvykimo sistemos įsteigimą, kuris atitinka Europos Vadovų Tarybos nustatytus ir keliuose ES strateginiuose dokumentuose nurodytus reikalavimus.

Sistemos tikslas, t. y. geriau kontroliuoti, kas yra valstybių narių teritorijoje, buvo patvirtintas jau 2008 m., kai Tarybai pirmininkavo Slovėnija – tuomet valstybių narių ministrai pirmą pasiūlė Komisijai parengti pasiūlymą dėl tokios sistemos.

Dėl šios priežasties apgailestaujame, kad pasiūlymu dėl šio reglamento nėra visapusiškai siekiama šio tikslo, nes jame sistemos naudojimas apriojamas Šengeno erdve, tokiu būdu nustatant skirtumą tarp ES išorės sienų ir vidaus sienų, kurių atžvilgiu dar nepriimti sprendimai dėl kontrolės panaikinimo. Šis skirtumas yra ne vien teisinis, bet ir sukels praktinių pasekmių, nes sistema darys neproporcingą poveikį eismo srautui sienos perėjimo punktuose prie sausumos sienų, kur jis bus taikomas – taigi ir prie kai kurių ES valstybių narių tarpusavio sienų.

Norėtume atkreipti dėmesį į tai, kad sienos perėjimo punktų infrastruktūra prie Šengeno išorės sausumos sienos Slovėnijos Respublikoje buvo pritaikyta prie reikalavimų, galiojusių prisijungimo prie Šengeno erdvės metu. Eismas prie šios sienos vis intensyvėja, ir pakeitus kontrolės režimą (taikant sistemingsus visų keleivių patikrinimus ir privaloma tvarka naudojant kelias naujas sienos kontrolės sistemas) infrastruktūros netrukus neužteks pakankamam eismo srautui praleisti.

Todėl Slovėnijos Respublika prašo Europos Komisijos suteikti papildomą finansavimą, kad infrastruktūra būtų tinkamai pritaikyta, atsižvelgiant į investicijų į infrastruktūrą sienos perėjimo punktuose prie laikinų ES vidaus sienų, įtrauktą į 2014–2020 m. daugiametę finansinę programą, finansavimo apribojimus. Išorės sienų kontrolė yra bendras visų ES valstybių narių interesas, ir įsteigus atvykimo ir išvykimo sistemą Slovėnijos Respublika negali būti ir nebus atsakinga už pailgėjusį laukimo laiką prie Šengeno erdvės išorės sienų, taip pat nelaikys šio klausimo dvišaliu, spręstinu santykių su kaimyninėmis šalimis kontekste.

Kroatijos pareiškimas

Kroatijos Respublika pritaria šio reglamento tikslui, nes jis turėtų prisidėti stiprinant ir išlaikant palankią saugumo padėtį visoje Europos Sąjungos teritorijoje, kurios viena iš prielaidų, *inter alia*, yra geresnė ir didesnės apimties išorės sienų operatyvinė kontrolė.

Šis tikslas turėtų būti laikomas aukščiausiu Europos Sąjungos piliečių interesu, ir Kroatijos Respublikai nepriimtina tai, kad šis reglamentas nuo pat jo operacinio taikymo pradžios nebūtų taikomas prie Europos Sąjungos išorės sienų, tokiu būdu be reikalo ir be jokios priežasties sumažinant jo poveikį. Reikėtų pabrėžti, kad įsigaliojus dabartiniam pasiūlymui dėl reglamento, esamos Šengeno sienų kodekso 6 straipsnio 1 dalies nuostatos ir esamų Kroatijos Respublikos Stojimo sutarties nuostatų kaip *acquis communautaire* dalies galiojimas būtų laikinai sustabdytas. Kroatijos Respublika norėtų atkreipti dėmesį į tai, kad pačiame pasiūlymo dėl reglamento pavadinime Europos Komisija numatė reglamento įgyvendinimą būtent prie Sąjungos išorės sienų ir tuo pačiu vienodų sąlygų taikymą visoms valstybėms narėms.

Reglamento netaikant vienodomis sąlygomis visateisėms Šengeno narėms ir valstybėms, kurios taps visateisėmis narėmis, įkaitant Kroatijos Respubliką, šio reglamento tikslas taptų antraeiliu, ir tai ne tik sukeltų grėsmę Europos Sąjungos vidaus saugumui ir efektyviai kovai su terorizmu bei sunkių formų nusikalstamumu, bet ir būtų parodytas neigiamas ženklas Europos plačiajai visuomenei.

Kalbant apie veiklos aspektus, jei šis reglamentas nebūtų vienodai taikomas, tai reikštų, kad dėl nesuteiktos prieigos prie VIS per AIS, būtų neįmanoma registruoti trumpam laikui į ES atvykusių trečiųjų šalių piliečių buvimo laiko ir todėl neįmanoma patikrinti Šengeno vizos galiojimo. Kadangi Kroatijos Respublika šią vizą laiko lygiaverte Kroatijos vizoms, nesuteikus jai prieigos prie VIS per AIS, ji galėtų leisti atvykti į savo valstybės teritoriją negaliojančios vizos turėtojui, keliaujančiam į Šengeno šalį. Be to, dėl to kyla klausimas, kuri valstybė narė yra atsakinga už tokių asmenų grąžinimo išlaidas.

Be to, jei šis reglamentas būtų netaikomas Kroatijos Respublikoje, būtų neįmanoma susipažinti su kitais operatyviniais duomenimis apie asmenis, kurie dažnai kerta Europos Sąjungos išorės sieną ir Šengeno sieną, įskaitant galimus teroristus ir kitus saugumo požiūriu įtartinus asmenis.

Tokiu būdu nevienodai taikant reglamentą, asmenų, keliančių grėsmę Europos Sąjungos vidaus saugumui, judėjimas galėtų būti nukreiptas per tas sienas, kur sistema netaikoma. Kalbant apie Kroatijos Respubliką, tai reikštų nukreipimą į maždaug 1350 km ilgio Europos Sąjungos išorės sienos ruožą, kartu nepamirštant ir trečiųjų šalių, kuriose matomos netolerancijos, radikalizmo ir smurtinio ekstremizmo tendencijos, kurias taip pat skatina užsienio teroristų kovotojų, grįžtančių iš karo zonų į savo gimtąsias šalis, reiškinys; tai taip pat didina Kroatijos Respublikai kylančią terorizmo grėsmę.

Be to, nevienodas šio reglamento taikymas taip pat sukeltų rimtų pasekmių tarpvalstybiniam eismui, nes, šalia įvestų sisteminių patikrinimų, daugiau laiko pareikalautų rankinis (o ne automatinis) kelionės dokumentų tvarkymas, ir tai kenktų sienos apsaugos pareigūnų atliekamam keleivių saugumo profiliavimui.

Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta pirmiau, Kroatijos Respublika, kuri yra ilgą išorės sieną turinti valstybė narė, yra nepaprastai suinteresuota rasti būdą, kaip šį reglamentą taikyti prie visų Europos Sąjungos išorės sienų nuo pat jo priėmimo, tokiu būdu optimaliai siekiant paties reglamento tikslo.